

Høringsinnspill – Forslag til endringer i markedsføringsloven og prisopplysningsforskriften i forbindelse med etablering av en dagligvareportal

Bakgrunnen for etableringen av Initiativ for etisk handel (IEH) i år 2000, var avsløringer om at norske selskaper bidro til brudd på menneskerettigheter i sine leverandørkjeder. Samtidig ga bedriftene uttrykk for at de trengte praktisk hjelp til å håndtere denne, for mange, nye problemstillingen.

Målet ble å lage et praktisk ressurscenter, eiet av disse ulike aktørene sammen. Bak sto en erkennelse av at disse komplekse problemstillingene krever samarbeid mellom flere parter. IEH ble derfor startet av en arbeidsgiverorganisasjon (Virke), fagbevegelse (LO), sivil sektor (Kirkens Nødhjelp) og næringsliv (Coop Norge).

Siden den gang har vi jobbet med flere hundre norske virksomheter. Se våre medlemmer [her](#). I 15 år har vi jobbet for å fremme ansvarlige leverandørkjeder slik at internasjonal handel bidrar til å ivareta menneske- og arbeidstakerrettigheter, bærekraftig utvikling og forsvarlig miljøhåndtering. Derfor er IEHs hovedinnspill at:

Myndighetene, i all sin politikk, sørger for at internasjonal handel bidrar til å ivareta menneske- og arbeidstakerrettigheter, bærekraftig utvikling og forsvarlig miljøhåndtering.

Først og fremst er det bra at man ønsker at forbrukeren får mer informasjon. Vi har forstått det slik at portalen skal gi informasjon om pris, kvalitet, vareutvalg og tilgjengelighet. Portalen skal ikke gi noe informasjon om hvordan varen er produsert, utover frivillige merker som produktet er merket med, når merket er offentlig initiert og/eller mottar støtte fra det offentlige, og formålet med merkingen er forbrukerinformasjon.

Det at forbruker ikke gis noe informasjon om hvilke forhold varen er produsert under vil bety at forbrukeren kan kjøpe et produkt fremstilt under store brudd på menneskerettighetene, uten å vite om det. Det skjer også i dag, uten dagligvareportalen. Forbruker mangler stort sett alltid informasjon om dette, selv om det finnes noen merker, som Fairtrade, Utz, etc.

Et ensidig prisfokus er ikke bra for noen. Dersom kunden ensidig fokuserer på pris vil ønsket om billigst mulig varer ofte dyttes nedover i verdikjeden, og det kan fort gå på bekostning av andre viktige hensyn. Ikke minst er råvareleddet sårbart, der det ofte er stor risiko for alvorlige menneskerettighetsbrudd, særlig dersom prisfokuset er høyt, og fokus på etisk handel fraværende.

Kvalitet, livssyklus-kostnader og etisk handel er mye vanskeligere å måle og fortelle om, enn pris. Derfor vil ofte pris få et overdrevet stort fokus.

Det åpnes for at dagligvareportalen skal kunne gjengi annen informasjon på et senere tidspunkt. Dersom man vurderer å ta inn informasjon om hvordan varene er produsert, ønsker IEH å bli kontaktet, slik at vi kan bidra til at denne informasjonen blir mest mulig hensiktsmessig og riktig fremstilt.

Per N. Bondevik
Daglig leder

Karoline Bakka Hjertø
Seniorrådgiver
Tlf 99227303